

Tisztelt Döntéshozó!

Jelen anyagot azért készítettük, mert több olyan állítás is napvilágot látott a pilismaróti sóderbányával kapcsolatban, amit szeretnénk tisztázni. Mivel a beruházó és a civilek céljai ellentétesek, ezért a legbiztosabb álláspont az, ami hivatalos és jogszerű. Ezt szem előtt tartva értelmezzük a vitás kérdéseket.

Környezetvédelmi engedély és hatástanulmány

A legbiztosabb alap a bánya körülményeinek tisztázására a hivatalos, jogerős környezetvédelmi engedély és a környezeti hatástanulmány, ami alapján a környezetvédelmi engedélyt kiadták. Ami ebben szerepel azt a vállalkozó törvényesen megteheti. Ezen hatástanulmány nem tér ki a környező településekre és rájuk gyakorolt kedvezőtlen hatásokra. Ezen hatástanulmánytól eltérő, vagy ellentétes, ígéreteket nem kötelező betartania a vállalkozónak vagy az alvállalkozóknak.

Szállítás

A bányászati tevékenység legnagyobb területre kifejtett hatása. Minden dunakanyari település érintett lehet.

Közúti szállítás

Hatástanulmány szerint: Bánya kapacitása 4000 t/nap egyötöd részét 800t/nap mennyiséget közúton szállítanak el.

Idézet a hatástanulmányból (22.o.) : A bányából történő kiszállítás döntően, négyötöd részben vízi úton, a Duna folyamhoz csatlakozó öblözetből, 250-300 tonnás bárkák, uszályok igénybevételével történik. Az egyötöd részben tervezett közúti szállításra 6 közúti csatlakozási lehetőség áll rendelkezésre, melyek közül a bányavállalkozó a 4. lehetőség igénybevételével kíván élni. Eszerint a külterületi 0100, 0102, 0104, 090, 074/2, 083 hrsz-ú utak, majd a 11 sz. főútra (közútra) hajtv haladhatnak a 7,5-20 tonnás teherautók és nyergesvontatók a kívánt célok irányába. A vízi bárkás, uszályos és a külterületi utak tehergépkocsis szállításai lakott településeket közvetlenül nem érintenek. **A közúti szállítás a 11. sz. főúton azonban lakott településeken is áthalad.**

Idézet a hatástanulmányból (28.o) A kitermelés ötöde, 100000 tonna közúti szállítási igényének maximuma 800 t/nap lehet. Ezt a haszonanyag mennyiséget naponta mintegy 40 db 7,5-20 tonnás tehergépkocsival, illetve nyerges vontatóval szállítják el, ami a 12 óras műszakokban, a bányától a 11 sz. közúti csomópontig napi 80, illetve óránként 7 tehergépkocsi forgalomnak felel meg. **A forgalom a 11-es úton aztán két irányba megoszlik.**

A hatástanulmány M14-es melléklete tartalmazza a Magyar Közút Komárom-Esztergom Megyei igazgatóságának elvi nyilatkozatát, amiben leírja milyen feltételeknek kell megvalósulnia a közút csatlakozásához. Ezen feltételek teljesíthetőek, így nincs akadálya a közúti szállításnak.

Egyéb nem hivatalos források:

Napvilágot láttak olyan szóbeli ígérek és levelek, amiben Hunyadi Balázs polgármester vagy Molnár Péter bányavállalkozó ígéretet tesznek arra, hogy a szállítás kizárólag vízi úton történik. Ezen szóbeli, vagy levélben történő ígéreknek jogi háttere nincsen, semmilyen módon nem számonkérhetőek, ha nem tartják be őket.

Következtetés:

- A bányából lehet közúton sódert és homokot szállítani.
- A bányából nemcsak sódert, hanem a kitermelt földet is közúton szállítják el: 10-12 millió m³
- Minden dunakanyari település érintett lehet. 40 t-ás szerelvények a lakott területeket érinthetik: Pilismarót, Esztergom, Dömös, Visegrád, Nagymaros, Kismaros, Verőce. 12 t-ás teherforgalom: eddigi felsorolás kiegészítve: Dunabogdány, Tahitótfalu, Leányfalu, Szentendre.

Javaslat: Új környezetvédelmi engedély, amiben nem szerepel közúti szállítás.

Vízi szállítás

Hatástanulmány szerint: a bánya kapacitása 4000t /nap, négyötöd részét (3200t/nap) vízi úton 250-300t uszályokkal tervezik elszállítani. 13-16 uszály/nap. Egy uszály 250-300 t haszon anyagot képes elszállítani.

Idézet a hatástanulmányból (22.o.) : A bányából történő kiszállítás döntően, négyötöd részben vízi úton, a Duna folyamhoz csatlakozó öblözetből, 250-300 tonnás bárkák, uszályok igénybevételelével történik.

A bányavállalkozó a vízi úton való szállításhoz vízi rakodóhelyet kíván létesíteni a 072 hrsz.-ú területen(Nagy-Öböl) .

Hatástanulmány M15-ös melléklete tartalmazza a Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság állásfoglalását a tervezett rakodóhellyel kapcsolatban.

Következmények:

- A Nagy-Öböl turisztikai és rekreációs célú használata megszűnik az uszály forgalom miatt. Óránként 1-1,5 uszály rakodási kapacitás végett több várakozó és távozó uszály fog az öbölben tartózkodni, mozogni. Ez az állapot veszélyessé teszi a vízisport eszközökkel és csónakokkal való közlekedést az öbölben.
- A Zebegény és Pilismarót előtti partszakaszon megnövekedett hajó forgalom lesz tapasztalható, aminek közvetlen és közvetett hatásai negatívan érintik a településeket. 13-16 uszály/nap kapacitás átlagosan 26-32 uszály áthaladást eredményez.
- Szob, Nagymaros, Visegrád, Kismaros és Verőce előtti partszakaszokon észlelhetően megnő az uszály forgalom.
- Dunakanyarban régiós szinten megnő a teherhajó forgalom és ennek következtében veszélyesebbé válnak a vízisportok és hajózás. A megnövekedett forgalom miatti hullám terhelés pusztítja a halivadékokat, így károsítja a Duna folyó élővilágát.
- A nagyszámú vízijármű haváriája esetén vízminőségi kockázatot jelent a térség partiszűrésű ivóvíz bázisaira, a partiszűrésű rendszer természetes tisztító képességére.

Zaj témakör:

Véderdők telepítése

Hatástanulmány szerint: a hatástanulmányban nem írnak elő véderdő telepítést.

Egyéb nem hivatalos források: telepíteni fognak véderdőket a bányazaj mérséklésére.

Következtetés:

- A bányavállalkozót nem lehet véderdő telepítésre kötelezni.
- 122 ha terület szakaszosan 5 hektár/év kerül kitermelésre, a véderdőt nem tudni hol szeretnék elhelyezni.
- A véderdő telepítése egyidőben a bányászati tevékenység megkezdésével, vagy később történik meg, a véderdő nem fog funkcionálni, hiszen a gyors növésű fák is legalább 10 éven belül nőnek meg megfelelő méretűre.

Legmodernebb technológia használata:

Hatástanulmány szerint: A hatástanulmány pontosan, típusra lebontva sorolja fel milyen gépek lesznek a bánya üzemeltetésre használva. Ezek a gépek javarészt dízel üzemű munkagépek. A felsorolt gépek között szerepelnek modern gépek és kevésbé modern gépek. Hatástanulmány 17.o- 18.o.

A hatástanulmányban szereplő pontos típus megjelölések alapján megkerestük ezeket a gépeket és azt állapítottuk meg, hogy a gépek zajterhelése magas, tehát hangosak. Ezek a munkagépek valóban modernnek számítanak a következő szempontok alapján: környezetvédelmi besorolás, fogyasztás, működést segítő elektronikus rendszerek, precíziós rendszerek, hatékonyság.

Következtetés:

- A legmodernebb gépek használata mellett is zajos tevékenység a sóderbányászat, a fémen csikorgó kőzet hangját nem tudják csökkenteni.
- Dízel üzemű munkagépek zaja 72 db, ami megegyezik egy motorkerékpár hangjával, a tapasztalat azt mutatja, hogy a motorkerékpárok hangja jól hallható az öböllel szembeni településeken (Zebegény, Szob).

Zajterhelés: A hatástanulmányban nem vizsgálják a Szobra és Zebegényre gyakorolt zajterhelést.

Javaslat: Új hatástanulmány, amiben vizsgálják a Szobra és Zebegényre gyakorolt zajhatásokat.

Kitermeléssel párhuzamosan zajló rekultiváció

Rekultiváció a hatástanulmány szerint:

- Humuszréteg letermelése, külön tárolása, visszamaradt bánya üreg rézsúínek takarása a humuszréteggel. A kitermelt humuszréteg döntő többségének elszállítása Hatástanulmány : (20; 28; 81; 88. o.)
- Rekultiváció során a kitermelt, majd elszállításra került anyag mennyisége 10-12 millió m³
- Más rekultivációval kapcsolatos tevékenység nem szerepel a hatástanulmányban.
- Hatástanulmány 21. o.: Az osztályzásból keletkező iszap az első ütemben kitermelt bányató részbe kerül elhelyezésre, mely a továbbiakban zagy tározóvá válik.

Idézet a hatás tanulmányból: További, ha egyébként lehetséges, a viszonylag hosszú, 24 éves működési idő alatt a rekultiváció, tájrendezés, növénytelepítés szakaszos megkezdése. 145 o.

Nem hivatalos információk:

A régi öböl elmaradt rekultivációjának pótlását, valamint a bányászati tevékenység melletti folyamatos rekultivációt ígér a polgármester.

Következtetések:

- Az öböl elmaradt rekultivációját elrendezte a természet, lassan rekultiválta magát az elmúlt több mint 40 év alatt. Kialakult a helyi növény- és állatvilág, így ez további beavatkozást nem igényel. A bányászati tevékenység csak megzavarja, rombolja is a kialakult állapotot.
- Bányatevékenység melletti folyamatos rekultiváció nem kivitelezhető, nem számottevő a pusztításhoz képest.
- A kitermeléssel egyidőben nem végezhető a területen sporttevékenység és horgászat, mivel zagyározónak használt területen minimum 10 év, mire az élet kialakul a tóban.

Bánya üzemmel kapcsolatos információk

Munkavégzés időbeli korlátozása

Hatástanulmány szerint: 12 óra/nap, 06-18 óra között, viszont a közúti szállításnak 16 órát ír a tanulmány.

Szakaszonként történő kitermelés

Hatástanulmány szerint:

Területigény 5 ha/év a kitermelés ütemezése szerint, előreláthatólag 24 éven keresztül zajlana a kitermelés. (88. o.)

Következmények:

- 24 éven keresztül folyamatos zajhatásnak lesz kitéve a bánya környezetete. Pilismarót, Szob és Zebegény folyamatos zaj- és porszennyezésnek lesz kitéve.
- A Dunakanyar régióban 24 éven keresztül folyamatos lesz a sóderszállítás, ami kihatással lesz a turizmus fejlődésére és az itt élők életére.
- A Dunakanyarban régiós szinten 24 éven keresztül megnövekedett hajó forgalomra kell számítani, ami kihat minden település turizmusára és az itt élők életszínvonalára.

Dunakanyar
Környezetvédelmi Egyesület

Jelen tájékoztató a hatástanulmányban megtalálható adatok, információk alapján készült. Ezen információk tükrében mindegyik dunakanyari település érintett a pilismaróti sóderbánya nyitásában. Káros hatásait minden település érezni fogja. A fent felsorolt veszélyek tisztázására csak egy új, fenti vitás kérdésekre is kiterjedő környezetvédelmi engedély adhat garanciát a dunakanyari településeknek.

**A tájékoztatót a Dunakanyar Környezetvédelmi Egyesület készítette
2023.02.06.-án**

Amennyiben további kérdése van, kérem, keressen minket elérhetőségeink bármelyikén.